

Siberian Husky

SPHK – SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

Ansluten till Svenska Kennelklubben

RAS

(Rasspecifika Avelsstrategier)

2022

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Historik.....	3
2.1 Ursprung.....	3
2.2 Siberian huskyn i Sverige.....	5
3. Population och avelsstruktur.....	6
3.1 Nuläge.....	6
3.2 Mål och strategier.....	7
4. Hälsa.....	8
4.1 Nuläge.....	8
4.2 Mål och strategier.....	8
5. Mentalitet och funktion.....	9
5.1 Nuläge.....	9
5.2 Mål och strategier.....	9
6. Exteriör.....	10
6.1 Nuläge.....	10
6.2 Mål och strategier.....	10
7. Övrigt.....	11
7.1 Avelsrådet.....	11
7.2 Framtidsfrågor.....	11
7.3 Mål och strategier.....	12
8. Sammanfattning.....	12
Källor.....	13

Bilagor

1. Founders
2. Antal registreringar, inavelsgrad och genomsnittlig kullstorlek

1. Inledning

Det övergripande målet och det som avelsarbetet framförallt ska inrikta sig mot finns väl definierat i Svenska Polarhundsklubbens stadgar § 1.

"... att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässiga samt exteriört fullgoda rasrena polarhundar.

Att bevara och utveckla rasernas specifika egenskaper och verka för utveckling av praktiskt bruk av dessa raser bland annat som draghundar."

Rasklubbens mål är att siberian huskyn fortsatt ska vara en frisk och sund slädhund utan eller med ett minimum av ärftliga sjukdomar/defekter. Siberian huskyn funktion är att dra en lätt last i medelhastighet över långa avstånd. Den ska vara den snabbaste av polarspetsarna och klara av att arbeta i stora spann under högre hastigheter.

På Kennelfullmäktige 2001 togs ett beslut om att varje hundras ska ha en rasspecifik Avelsstrategi (RAS). Detta ska vara en vägledning för en långsiktig avel som leder till mentalt, funktionellt och exteriört sunda hundar. Den ska motverka avel som leder till sjuka, svaga och/eller defekta hundar. Detta är den tredje versionen av RAS för siberian husky.

Strategin ska vara just rasspecifik och ta tillvara de för varje ras unika egenskaperna. I siberian huskyns fall är detta framförallt funktionalitet, polara egenskaper och en exteriör för hårt arbete i spann framför släden under vinterhalvåret.

Per-Erik Sundgren skrev i sin bok "Att lyckas med hundavel":

"När en ras som avlats för bruksändamål övergår till att i huvudsak bli sällskapshund blir resultatet ofta ett förfall i de värdefulla mentala egenskaperna. Därmed upphör avelsarbetet för de positiva mentala egenskaperna som gjort rasen populär. Exteriör följsamhet till en rasstandard blir enda grunden för det fortsatta avelsurvalet. Vackra hundar premieras även om de inte har de för rasen ursprungliga så värdefulla bruksegenskaperna. Med en sådan grund för avelsurvalet kommer rasen snabbt att vara olämplig också som sällskapshund."

Uppfödare som avlar på arbetande slädhundar med en god genetisk bakgrund bidrar till att hundar som inte är funktionsdugliga selekteras bort ur aveln.

RAS-dokumentet är en revidering av tidigare fastställt dokument 2012. Dokumentet har varit tillgängligt och öppet för medlemmarnas synpunkter på rasklubbens hemsida under våren 2021.

2. Historik

2.1 Ursprung

Den ras som idag kallas siberian husky utvecklades i den nordöstliga delen av Sibirien. Klimatförhållandena och fientliga stammar tvingade befolkningen att basera sitt uppehälle på jakt över vidsträckt område. Naturens krav gjorde att en unik ras av slädhundar utvecklades, skräddarsyddes för de speciella behov på vilka människans överlevnad berodde. Det de behövde och utvecklade var en hund med förmågan att kunna tillryggalägga långa distanser

med maximal fart men med en minimal förbrukning av energi i ett område nära norra halvklotets köldpol.

I samband med guldruschen i Alaska i början på 1900-talet uppstod ett stort behov av goda slädhundar. Hundspann var det enda användbara transportmedlet under större delen av året. För att avgöra diskussionerna om vem som hade det bästa spannet och för att få ett festligt avbrott under den långa vintern arrangerades slädhundtävlingar varav den mest ryktbara var All Alaska Sweepstakes, en tävling över 660 km med start och mål i guldgrävarstaden Nome. Det var årets evenemang i Nome, skolorna stängdes och en årlig återkommande fyradagars helg uppstod i samband med tävlingsdagarna.

År 1909 startade en rysk skinnhandlare, Willian Goosak, ett spann med sibiriska hundar av ovanligt utseende. De var mindre, lättare och mer "rävlika" än de infödda alaska-hundarna. De förvånade alla med att placera sig på tredje plats. Följande sommar for en ung skotte, Max Maule Ramsay, över till Sibirien och köpte ett 70-tal hundar. Året därpå deltog tre spann sammansatta av de här hundarna i All Alaska Sweestakes, och de placerade sig på första, andra och fjärde plats.

De sibiriska hundarna hade därmed fått sitt genombrott i Alaska. Det som imponerade var deras snabbhet, uthållighet, anspråkslöshet i fråga om mat och att de inte var så benägna att slåss med sina spannkamrater som de hundar man varit van med tidigare.

En norrman Leonhard Seppala vann sedan All Alaska Sweepstakes tre år i rad 1915–1917 med sibiriska hundar. Han deltog sedan i tävlingar och gjorde rasen känd och populär även i nordöstra USA i slutet av 1920-talet.

1925 utbröt en epidemi av difteri i Nome, Alaska. Enda möjligheten att få fram serumet den 1000 km långa sträckan mellan Nenana och Nome var via hundspann. Genom en hjälteinsats från hundar och förare kom serumet fram till Nome, Händelsen fick stor medial uppmärksamhet. De sibiriska slädhundarna blev världskända. En av förarna som deltog i transportkedjan av hundspann var Leonhard Seppala. Seppala och hans hundar skulle komma att bli mycket betydelsefulla för utvecklingen av rasen siberian husky.

År 1930 erkändes siberian huskyn som ras av Amerikanska Kennelklubben. I USA är det idag en populär ras. Tyvärr är det bara en liten del som avlas med tanke på sitt ursprungliga ändamål, det vill säga som slädhund.

År 1980 valdes Dr. Roland Lombard till hedersmedlem i rasens moderklubb, The Siberian Husky Club of America, för sina insatser för rasen. Här följer ett utdrag av ett tal som Lombard höll samma år där han bland annat talade om rasens utveckling.

"Det sägs att siberian-hunden är 3000 år gammal men det har skett många förändringar de senaste 10-15 åren. Tidigare föddes siberians upp av tävlingskennlar. När de hade tränats och testats behöll man bara de bästa slädhundarna. Man avlade sedan enbart på de bästa av dessa. Mycket i likhet med hur folket i Sibirien födde upp hundar för sina behov. Jag förstår till fullo den förändrade roll som rasen har fått i dag och inser att 95 procent av dagens siberians aldrig ens kommer att förväntas dra en släde. Majoriteten av dagens uppfödare avlar inte som tidigare på slädegenskaper utan har andra prioriteringar, samtidigt som de

beundrar de hundar som utgör den avelsmässiga basen för rasen. Det märkliga är att dagens topp-racing siberians är mer lik de ursprungliga hundarna än de flesta icke-tävlande hundarna!"

Det ska tilläggas att Dr Lombards erfarenhet av siberian husky sträckte sig bakåt över en tidsperiod åtskilliga år innan den blev erkänd som ras av Amerikanska Kennelklubben.

2.2 Siberian huskyn i Sverige

Den första siberian huskyn som registrerades i Svenska Kennelklubben hette Storm och året var 1960. Det var 30 år efter att siberian huskyn erkänts som en officiell ras av Amerikanska Kennelklubben. Storm kom från en pälsjägare i Alaska. Det skulle dröja ända till 1969 innan den första svenskfödda valpkullen registrerades. Föräldrarna hade importerats från en slädhundskennel i Alaska.

De första siberian husky, som fick någon fortsatt betydelse för utvecklingen och aveln i Europa kom från USA och Kanada i mitten av 60-talet. I Sverige började intresset för rasen på allvar i början av 70-talet. De här hundarna kom då huvudsakligen till Sverige från Finland. Majoriteten av den finska siberian husky-populationen bestod av och byggde då på hundar från kennlar i USA vars avel i första hand var inriktad på framgångar i utställningsringarna.

Norge var ett föregångsland för rasen siberian husky. Leonhard Seppala levererade själv en av sina hundar från Alaska till Norge 1958.

Den första slädhundstävlingen i Sverige arrangerades 1974 men det skulle gå några år innan medvetandet slagit igenom om vad skillnaden i avelsinriktning hade fått för betydelse för rasens egenskaper som slädhund. Den här insikten kom att innebära att avelsinriktningen ändrades inte bara i Sverige utan även i Finland. I Finland där man varit först ut i Norden med slädhundstävlingar fick man se sig utklassade av konkurrenter från Norge med siberian husky från brukslinjer.

Siberian husky från slädhundslinjer importerades sedan från USA, Kanada och Alaska till Norge samt Finland och därifrån till Sverige genom parningar och avkommor.

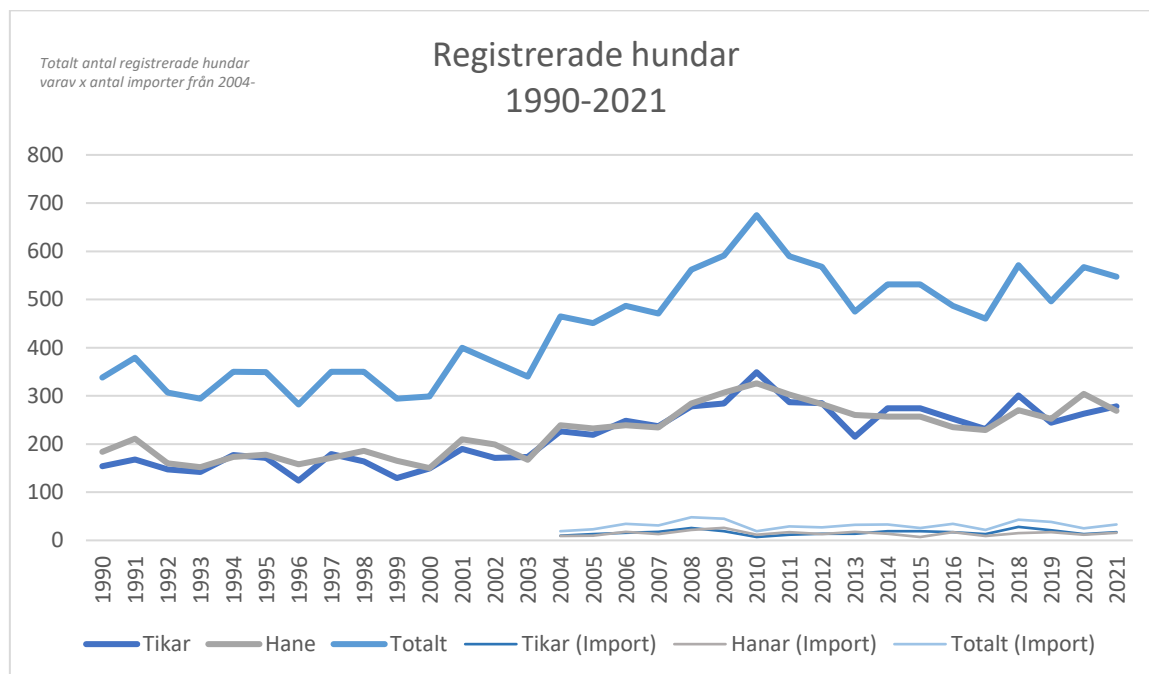
Den största och mest betydelsefulla importen gjordes dock av en svensk, Ingvar de Forest. Under åren 1979 till 1982 importerade han femton siberian husky från de mest framgångsrika kennlarna i Nordamerika. Från USA har importerna till Sverige sedan fortsatt dels genom frusen sperma, dels med vuxna hundar och valpar efter meriterade föräldrar.

De ändrade reglerna för att kunna ta hundar till och från Sverige har medfört att tävlingsutbytet med övriga länder i Europa har ökat. Det här avspeglar sig också i de senaste årens registreringar av siberian husky i Sverige. Hanhundar och tikar nerifrån Europa dyker då upp som föräldrar till svenska valpkullar.

3. Population och avelsstruktur

3.1 Nuläge

Antalet registrerade hundar har minskat från 568 (27 importer) år 2012 till 547 (33 importer) år 2021. Sedan förra revideringen har det skett en mindre minskning.

De hundar som i dag toppar de svenska hanhunds- och tiklistorna, när det gäller flest antal barnbarn, är i princip avlade med urval för slädhundsegenskaper. Detta skedde först på Tjuvhalvön fram till början av 1900-talet. Därefter i Alaska och USA fram till de hundar som i dag har flest antal barnbarn i den svenska populationen av rasen siberian husky. Bland de 40 hanhundar och 40 tikar som i dag toppar hanhunds- och tiklistorna, finns det dock en ökning av hundar av annan typ än urval för slädhundsegenskaper.

De uppfödare i USA som lyckades bäst avlade efter mottot: "Breed the best, forget the rest". Det var en riktig väg att gå för att kunna fortsätta att få fram bra slädhundar. Den här typen av avelsurval generation efter generation är kanske orsaken till att siberian huskyn tillhör de raser som varit mest förskonad från större problem med ärftliga sjukdomar i Sverige. Att avla på funktion innebär att avla på mer än ett avelskriterium, vilket gör att uppfödarna måste ta hänsyn till mer än ett kriterium vid urval av avelsdjur. Det gör aveln betydligt mer komplex. Att så många uppfödare i Skandinavien avlat på funktion gör att det idag finns många funktionella siberian husky.

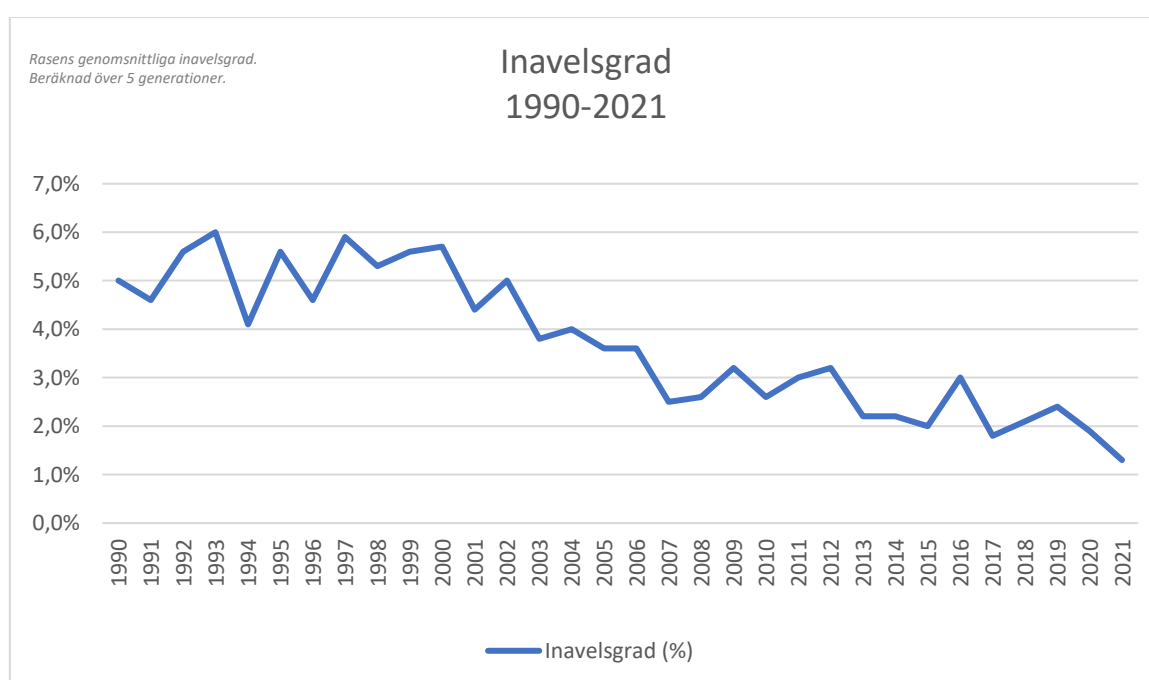
Inavelsgrad och avelsstruktur

I en sluten population, som en ras är, blir man i aveln hänvisad till individer som alla stammar från de fåtal individer (founders) som en gång skapade rasen. Detta leder till att inavelsgraden kontinuerligt kommer att öka inom rasen för varje ny generation.

Enligt SKKs avelsdata har inavelsgraden för rasen legat på högst 3 procent sedan 2013. Under 1990-talet låg nivån högt och har sedan dess successivt sjunkit tack vare ett lyckosamt

avelsarbete och en avelskonferens med Lennart Swenson. Enligt genetiker ska inavelsökningen hos en ras högst ligga på 2,5 procent räknat på 5 generationer, dvs högst 0,5 procent ökning per generation. En hög inavelsgrad kan leda till ärftliga sjukdomar/defekter.

Även här måste ordet funktion betonas. Aveln måste vara målinriktad med inriktning på funktion även när strävan är att sänka inavelsgraden. Avlar man enbart med tanken att sänka inavelsgraden med djur som aldrig testats i brukssammanhang, är risken stor att många av de rasegenskaper som är viktiga för funktion, kan gå förlorade eller mattas av betydligt. Hundarnas funktion måste testas, såväl som att de exteriört/polara egenskaperna fortsatt följer vad rasstandarderna föreskriver. Det är viktigt att sträva efter att det föds fler kullar med lägre inavelsgrad. Inavelsgraden kommer att öka långsammare om avelsbasen breddas genom att fler individer som är mindre besläktade används i aveln.

3.2 Mål och strategier

Mål

Avel ska i första hand ske utifrån funktion, samtidigt som det är viktigt att ha en bred avelsbas. Inavelsgraden bör inte överstiga 2,5 procent utan att göra avkall på funktionalitet.

Strategier

- **Ett aktivt och kunnigt avelsråd** ska ge konkreta råd till såväl nya som erfarna uppfödare.
- Enskilda parningar bör inte **överstiga** 2,5 procent.
- Hundägarna bör uppmuntras att **använda** sina hundar som draghundar.
- Hundägarna bör uppmuntras att **testa** sina hundar på dragprov.

- Bredda avelsbasen så att inte enskilda hundar blir *överrepresenterade* i rasen.
- Uppmuntra uppfödare att *inte använda för unga hundar i avel* utan de ska ha hunnit utvärderas i sin funktion (dvs som slädhundar), vilket innebär att de bör vara minst två år men helst äldre.
- Rasklubben ska erbjuda *meriteringstillfällen* från norr till söder (i mån av snötillgång) under en säsong. De måste vara av en så jämn och god nivå att de är värda att kallas meriteringstillfällen.
- Bra *information* om rasens egenskaper till valpköpare.

4. Hälsa

4.1 Nuläge

Siberian huskyn anses vara en ovanligt frisk hund. De ligger på den lägsta risknivån hos försäkringsbolagen. Varför rasen är så sund antas bero på att aveln framförallt varit inriktad mot funktion. Många av avelsdjuren har testats som bruksdjur innan de gått i avel. Detta har gett längre generationsintervall. Av detta kan man dra slutsatsen att hundar som varit behäftade med någon ärftlig defekt slagits ut då de av någon anledning inte klarat det arbete som krävs av en slädhund. Andra raser som uppvisar samma sundhet är jakthundar som också framför allt avlas på funktion. Det är således viktigt att styra avelsurvalet så att det även fortsättningsvis baseras på funktion och polara egenskaper.

Svenska Kennelklubbens inrapporterade uppgifter om höftledsröntgen, armbågsröntgen och olika ögonsjukdomar visar att det är relativt få som undersöker sina hundar. Av de som undersöks är majoriteten friska.

Över tid visar statistiken en fortsatt låg andel sjuka hundar. Ett bra sätt att undvika spridning av ärftliga sjukdomar är att inte avla på för unga hanar och tikar. Avelsdjuren ska vara utvärderade. Både SKKs avelsdata och försäkringsbolagens statistik visar på att siberian huskyn är en frisk ras. Ett problem i försäkringsbolagens statistik är dock att där ingår både registrerade och oregistrerade hundar.

4.2 Mål och strategier

Mål

Bevara den friska och sunda hund siberian huskyn är idag.

Strategier

- Uppmuntra till *avel på funktion*.
- *Följa hälsoutvecklingen*.
- Uppmuntra uppfödare att *inte använda för unga hundar i avel* utan man ska hinna utvärdera hundarna och därmed eliminera risken för ärftliga sjukdomar.

- Uppmuntra uppfödare om *öppenhet* och informera om problem.

5. Mentalitet och funktion

5.1 Nuläge

Siberian huskyns starka flockinstinkt ligger till grund för att den ska kunna klara att arbeta i stora spann. Detta är också anledningen till att hunden har bevarat den starka signalkänsligheten och tydliga kroppsspråket. En siberian husky ska vara vänlig, mjuk, uppmärksam, utåtriktad men drag av värdighet. Reservation kan förekomma hos vuxna hundar. Aggressivitet mot andra hundar eller mot människor är mycket otypiskt. Att hunden har det temperament som rasstandardens beskriver är nödvändigt för att den ska klara att utföra det arbete den är framavlade till, dvs att alltid göra sitt jobb framför släden och att samarbeta med andra hundar i spannet.

Siberian huskyn är fortfarande en ursprunglig ras och har behållit många av de ursprungliga egenskaperna. Detta innebär till exempel en stark överlevnadsinstinkt och en stor jaktinstinkt.

Flockinstinkten gör att det kan vara svårt, för att inte säga i vissa fall omöjligt att lämna en siberian husky helt ensam. På grund av den starka och utpräglade jaktinstinkten är det inte lämpligt att släppa sin siberian husky lös. Det är också en hund med ett stort behov av motion. Idag finns det tyvärr allt för många siberian huskys för omplacering på till exempel blocket. Ofta är dessa hundar under ett år gamla. Detta är följderna/eller en kombination av att antingen uppfödaren inte informerat köparen om vilka krav rasen ställer, eller att hundköparen inte satt sig in i vilken sorts hund en siberian husky är. Det finns allt för många exempel på hundar som kommit till "fel" hem, både från seriösa och oseriösa uppfödare. Därför kan rasklubben inte nog betona vikten av att noga välja sina valpköpare för att hunden ska få ett så bra liv som möjligt.

Enskilda hundägare med en eller få hundar kan samarbeta. En siberian husky ska ha en mentalitet som gör att helt främmande hundar ska kunna sättas ihop och arbeta i ett spann. Detta ger en unik möjlighet träna tillsammans och även att testa sin hund på en distans som hundarna tränats för. Det är få raser som har samma unika mentalitet.

Hur vet man utvärdera att aveln inriktar sig mot de egenskaper som rasstandardens beskriver? Bästa sättet är genom att testa hundarna på dragprov i spann vid de meriteringstillfällen rasklubben godkänner. Hundarna meriteras på Dragprov för polarhundar, DP20+ och/eller DP250+. Provet genomförs i slädhundsstil på snö mot andra spann av samma ras. På detta sätt utvärderas såväl funktionalitet, mentalitet som polara egenskaper. Detta gör hunden till den konkurrenskraftiga slädhund den ska vara. Under 2019 startade totalt 620 hundar på ett polarhundsprov, 2020 startade 398 hundar, 2021 blev alla tillfällen inställda på grund av Covid och 2022 startade 492 hundar. Proven var allt från 4-spann till 12-spann i sprint-, medel- och långdistans. En hund kan ha startat vid flera tillfällen.

5.2 Mål och strategier

Mål

Att bibehålla ett regelverk för meritering som på bästa sätt utvärderar såväl funktion, mentalitet som polara egenskaper är grundläggande. Det är viktigt att ha en kontinuerlig utvärdering av hundar med ett regelverk där det går att jämföra resultat och prestation över tid. En annan viktig

punkt är att behålla tilläggsmeriten i form av ett godkänt dragprov för utställningschampionatet. En champion inom en arbetande ras ska naturligtvis även visat att den har den funktion som rasstandardens beskriver.

Strategier

- *Följa upp och utvärdera statistik* från Dragprov 20+ och 250+ för att kunna se hur olika hundar presterar och för att kunna uppskatta hur stor del av populationen som deltar i dragproven.
- *Följa upp och utvärdera regelverket* för meritering 2022–2026
- Tillgodose att det finns *tillfällen för dragprov*.
- *Uppmuntra uppfödarna* att locka och stimulera sina valp/hundköpare att komma på arrangemang och hjälpa till att introducera dem i dragverksamheten.

6. Exteriör

6.1 Nuläge

Siberian husky är en polarspets. Den ska utstråla kraftfull elegans. Den får aldrig bli för tung men inte heller för lätt. Rasstandardens för siberian husky är skriven med utgångspunkt från funktion och polara egenskaper.

Det har blivit vanligare att aveln riktar in sig enbart för utställning. Den aveln har i många fall lett fram till hundar med mer och "ulligare" päls, korta bendelar, raka vinklar och proportioner som inte tar hänsyn till rasstandardens. En annan inriktning som förekommer är extrema sprinthundar. Den aveln har lett fram till hundar med avsaknad av polara egenskaper såsom till exempel att den är dåligt pälsad och pälsen är oftast väldigt kort, otypiska proportioner, övervinklade bakställ och avsaknad av rastypiska detaljer. I båda fallen är de polara egenskaperna av mindre vikt och riskerar att gå förlorad. Rasklubben förespråkar inte exteriöra överdrifter åt något håll vare sig mot utställning eller sprint.

Domarna måste bli bättre på att bedöma en funktionell exteriör. Rasklubben måste i sin tur bli bättre på att informera och upplysa domarna om vad som kännetecknar en sådan. I annat fall finns en risk att prestationsförmågan kan gå förlorad om man avlar på en felaktig exteriör.

Rasklubben tillsammans med de tre andra raserna inom Svenska Polarhundklubben har till uppgift att hålla exteriördomarkonferenser för att utbilda domare på rasen vad rasklubben anser är en rastypisk siberian husky.

6.2 Mål och strategier

Mål

Exteriören och exteriörbedömningen av siberian husky ska utifrån rasstandardens baseras på funktion och polara egenskaper.

Strategier

- *Fler domare* för rasen behöver utbildas.

- **Utställning.** Rasklubben anordnar årligen en officiell utställning, ”Rasspecialen”, där domare bjuds in som är rasspecialister eller har dömt rasen i många år och därigenom har en stor erfarenhet. Det mycket viktigt att arrangera en rasspecial för att få en bred exteriör överblick på rasen.
- **Exteriördomarkonferens.** Vid domarkonferenser ska rasklubben finnas representerad. Rasklubben måste bli tydligare att visa vad som är en bra representant för rasen. Domarna ska ha en klar bild av vad som är en exteriört bra och funktionell siberian husky.
- **Utbilda domarkåren** i hur en siberian husky ska vara för att fungera som den slädhund rasstandardens beskriver. Domarna bör under sin utbildning se hundar i praktiskt arbete som slädhundar.

7. Övrigt

7.1 Avelsrådet

Avelsrådet har en rådgivande roll i rasklubben.

Arbetsbeskrivning:

- arbeta i enlighet med SKKs och SPHKs regler och riktlinjer
- uppmuntra och arbeta för större samarbete mellan kennlar (inom och utom Norden)
- svara för uppföljning och uppdatering av rasklubbens RAS
- årsvis följa upp utvecklingen av aveln till exempel inavelsgrad, användning av populationen och hälsostatus för hundarna.
- förordna parningar på arbetande slädhundar
- arbeta för att bredda avelsbasen
- råda till parningar där inavelsgraden som högst uppgår till 2,5 procent
- svara för den allmänna informationen i avelsfrågor medan den enskilde uppfödaren ansvarar för enskilda parningen.
- använda sociala medier som ett viktigt kommunikationsverktyg

Det är viktigt att sträva efter en större öppenhet mellan uppfödare. Uppfödare inom rasen bör vara lyhörda och informera varandra om möjliga ärftliga defekter eller andra problem som kan uppstå på våra hundar. Denna information bör komma fram till avelsrådet. Avel är ett lotteri, det kommer att födas friska hundar och hundar med olika defekter. Ju mer uppfödare vet desto mer kan de göra för att förvalta rasen som den sunda och friska ras den är idag.

7.2 Framtidsfrågor

Den som har möjlighet att tillfredsställa rasens behov av motion och flockgemenskap kommer att få uppleva en fantastisk hund med unika egenskaper. Flockinstinkten gör att den vill vara sin ledare till lags. Den är däremot alltid full av egna upptåg och påhitt. Den har även en mycket stark egen vilja. Den som använder sin hund till det den är avsedd för, det vill säga att arbeta tillsammans på snö framför släden med andra hundar, kommer att få uppleva en fantastiskt ärlig hund, med hög arbetsmoral som är fantastiskt väl anpassad för att klara av detta både mentalt och exteriört.

Det är tyvärr alltför vanligt att man köper en drömhund, en hundras med en fantastisk historia som slädhund. Den är dessutom stolt och vacker. Många har inte möjlighet att ge denna fantastiska hund ett sådant liv den behöver, utan man försöker anpassa den till ett modernt stadsliv. Resultatet blir ofta en olycklig hund och därmed en olycklig ägare. Medvetenheten om rasens egenskaper och behov måste öka hos såväl valpköpare som hundägare.

Det är en överlevnadsfråga för siberian huskyn som arbetande slädhund att den faktiskt får arbeta som slädhund och att avelskriterierna utgår från funktion och polara egenskaper. I annat fall riskerar rasen att förlora dessa grundläggande egenskaper.

7.3 Mål och strategier

Mål

Öka kunskapen om siberian huskyns egenskaper och behov

Strategier

- Rasklubben ska *marknadsföra rasen som en slädhund* och informera om hundens egenskaper och behov vilket till exempel inte gör den lämplig som ren sällskapshund.
- Rasklubben ska *uppmuntra siberian huskyägare* att använda sina hundar som draghundar.
- *Valphänvisning* ska ske via rasklubbens valpförmedlare. Rasklubbens valphänvisning ska även kopplas ihop med SKKs sida Köpa hund där man förmedlar valpkullar som registreras. På den sidan får man även information om rasen och det finns en länk till uppfödarens hemsida om uppfödaren har en sådan.

8. Sammanfattning

Historien visar att rasen är en slädhund och det är det som rasklubben idag vill att rasen ska vara. Vi ska därmed fortsätta att förvalta rasen som en arbetande slädhund. Avelsstrategin bygger på riktlinjer som tydligt visar på vikten av att avla på funktion och polara egenskaper.

Siberian huskyn är en ovanligt frisk hund och avelstrategin bygger därför inte på för mycket kontroller av hälsan.

För att behålla en frisk ras är den genetiska variationen viktig.

Det är viktigt att betona

- Ansvar för att föda upp friska, funktionella och rastypiska hundar ligger hos uppfödarna.
- Ansvar för att testa sin hunds funktion (delta i dragprov) och exteriör (delta i utställning) ligger hos hundägaren.
- Rasklubben bär ansvar för att tillgodose behovet av dragprov. De ansvarar för att uppmuntra till att delta på dessa prov som testar de rastypiska egenskaperna för siberian husky.
- För att exteriören ska följa den funktion som rasstandardens beskriver vilar ett stort ansvar på domarna.

Källor

SKK Avelsdata

Försäkringsstatistik från Agria

Sibeian husky – gåvan från Tjukotka

The siberian husky 3rd Edition

Rasstandard för siberian husky

SPHKs regelverk för meritering 2022-2026

Domarkompendium för siberian husky

Founders

Den första siberian huskyn som registrerades i den *amerikanska kennelklubben* (AKC) 1930 var en vit ledartik från Alaska med namnet "Fairbanks Princess Chena". Hon föddes den 16 september 1927. Den första siberian huskyn som registrerades hos den *kanadensiska kennelklubben* (CKC), var Leonard Seppalas berömda ledarhund "Bonzo". Han föddes i Alaska den 15 juli 1925. Han förflyttades till Poland Spring av Seppala innan han övertogs av Harry Wheeler. Bonzo registrerades efter sin död. Reg nr akc 78725, ckc155386.

Bonzos syster Tosca (född 1925-07-15, reg nr akc 787250, ckc 155387) fick fem kullar med Kreevanka (född 1929-10-01, reg nr 155388) mellan åren 1932-1936. Detta gör henne till en av de mest "prominenta" tikarna i aveln. Av den sista importen från Ryssland 1930 var det endast Kreevanka och Tserko (född 1929-10-01, reg nr 155389) som användes i avel. De tre mest inflytelserika registrerade hundarna för siberian huskyns tidiga utveckling är utan tvekan **Tosca, Kreevanka och Tserko**.

Avkommor efter Kreevanka och Tosca:

Bilka of Seppala, Boris of Seppala, Burka of Seppala (född 1936), Duschka of Seppala, (född 1932), Kingeak of Seppala II, (född 1935) reg nr 156642, Molinka of Seppala II, (född 1933), Nick of Seppala, (född 1934-05-24), Vanka of Seppala, (reg nr 156629), Vanka of Seppala II, (född 1935-06-08, reg nr 156643).

Avkommor efter Smockey och Tosca:

Belford's Smockey, Belford's Wolf född 310303 reg nr 820314.

Avkommor efter Tserko och Molinka of Seppala II:

Togo of Seppala (född 1934-12-23), Burka of Seppala II (född 1936-12-14), Vodka of Seppala (född 1936-12-14).

Avkomma efter Tserko och Bilka of Seppala:

Chuchi of Seppala (född 1935-04-28)

Avkommor efter Tserko och Dushka:

Sapsuk of Seppala (född 1931-07-03) reg nr 374118 (Sepsuk)?, Sigrid of Seppala (född 1931-07-03), Topsy of Seppala, Ugruk of Seppala

Flera av dessa hundar satte avtryck i den tidiga aveln av siberian husky

Avkomma efter Tserko och Dushka of Seppala II:

Surgut of Seppala (född 1935-04-23), Tongass of Seppala, Belford's Wolf

Antal registreringar, inavelsgrad och genomsnittlig kullstorlek per år under perioden 1990–2021

År	Registrerade hundar	Antal kullar i genomsnitt	Inavelsgrad
1990	338	4,1	5,0%
1991	379	4,4	4,6%
1992	307	3,8	5,6%
1993	294	4,0	6,0%
1994	350	4,4	4,1%
1995	349	4,7	5,6%
1996	282	4,3	4,6%
1997	350	4,6	5,9%
1998	350	4,8	5,3%
1999	294	4,4	5,6%
2000	299	4,9	5,7%
2001	400	4,5	4,4%
2002	370	4,4	5,0%
2003	340	4,3	3,8%
2004	465	4,4	4,0%
2005	451	4,5	3,6%
2006	487	4,8	3,6%
2007	471	4,6	2,5%
2008	562	5,0	2,6%
2009	591	4,8	3,2%
2010	675	4,8	2,6%
2011	590	5,0	3,0%
2012	568	4,9	3,2%
2013	475	4,7	2,2%
2014	531	5,0	2,2%
2015	531	4,9	2,0%
2016	487	4,8	3,0%
2017	460	4,9	1,8%
2018	571	5,2	2,1%
2019	496	5,1	2,4%
2020	567	4,9	1,9%
2021	547	5,4	1,3%

Källa: SKK Avelsdata: 2022-01-04